

Förnuftets återkomst

Coronakrisen som detta år drabbat hela världen har medfört mycket lidande. Som sjukdom hör covid-19 inte till de dödligaste – smittkoppor (utrotad), pest och kolera, malaria, tuberkulos och aids har skördat och skördar fortfarande offer i fattigare länder. Men som ett medicinskt fenomen i den globaliserade världen är covid-19 unik. Dess snabba spridning på bara några månader över hela världen har tagit alla, inklusive Världshälsoorganisationen WHO på sängen.

Mycket är ännu höljt i dunkel om detta lömska och ettriga virus, sars-cov-2, som det heter. Hur stor är infektionsdosen? I vilka situationer riskerar man att utsättas för en tillräckligt stor mängd livskraftiga viruspartiklar för att bli infekterad? Varför får vissa personer livshotande symptom medan andra inte ens märker att de smittats? I skrivande stund är det oklart om lösningen på problemet kommer att vara en medicin som mildrar symptomen eller ett vaccin som ska hindra smittan överhuvudtaget. Ansiktsmasker som nu allt oftare syns i gatubilden

En from förhoppning: att världens mer privilegierade, efter att ha mött infektionsfaran i sina egna liv – därtill dramatiskt medierad – kan leva sig in i den globala underklassens utsatthet för patogener som tuberkelbakterier, malariaparasiter och mässlingvirus. Till stor del dessutom sjukdomar som kan förebyggas eller botas.

Men misantropen menar att så snart den rikare delen av mänskligheten har möjlighet att förse sig med läkemedel mot covid-19, glöms de utsatta bort igen. Ty då finns åter mera påträngande behov, som budgetunderskott, att ta hand om.

IKA ÖSTERBLAD

är ingen permanent lösning och att uppnå flockimmunitet genom infektion innebär stora uppoffringar. Alla tycks plötsligt vara ense om att det behövs forskning för att få svar på dessa frågor och lösa krisen. Och det är väl en önskvärd utveckling, kalla det ”förnuftets återkomst”, om vi nu ska lyfta fram något positivt i denna gruvliga historia.

De flesta verkar vid det här laget ha förstått vad det innebär att ”platta till kurvan”, det vill säga att bromsa smittspridningen och därmed förhindra ett kort men massivt epidemiutbrott som hälsovården inte har kapacitet att bemästra. I Finland verkar den offentliga hälsovården, som den föregående regeringen var så ivrig att privatisera, än så länge stå pall och få allmänhetens odelade uppskattning. Förhoppningsvis leder denna uppskattning också till mindre knot när det kommer till att betala mera skatt. Ty kvalitativ hälsovård kostar. Och att hantera krisens efterdyningar kostar ännu mer.

Naturligtvis finns det även motkrafter. Redan på några veckor har enstaka opportunister och tvivelaktiga affärsmän av olika schatteringar försökt dra ekonomisk nytta av den exceptionella situationen.

Då världens alla länder har samma akuta globala problem för handen finns det i längden bara en väg att gå: mer internationellt samarbete. Bara på detta sätt kan man förbereda sig på epidemins nya våg, som säkert kommer. Under tiden får man hoppas att övriga globala frågor, kampen för miljön och klimatet, samt en öppnare och fredligare värld, inte glöms bort.

Åtminstone för stunden verkar den populistiska och postfaktiska agendan ändå vara sopad under mattan.

19.4. 2020